O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD 11
2025 yil “29” avgust

“TASDIQLAYMAN”
Samarqand davlat pedagogika
instituti rektori
2025 yil

TURIZM VA REKREATSIYA GEOGRAFIYASI FANINING O‘QUV DASTURI
(kunduzgi, kechki)

Bilim sohasi:	**100000 - Ta’lim**
Ta’lim sohasi:	**110000 – Ta’lim**
Ta’lim yo‘nalishi:	**60111000 – Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari ta’lim yo‘nalishi**

Samarqand – 2025

<table>
<tr><td colspan="2">Fan/modul kodi
TRGT404</td><td>O‘quv yili
2025-2026</td><td>Semestr
8</td><td colspan="2">Kreditlar
4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Fan/modul turi
Tanlov fan</td><td colspan="2">Ta’lim tili
O‘zbek/rus</td><td colspan="2">Haftadagi dars soatlari
4</td></tr>
<tr><td rowspan="2">1.</td><td colspan="2">Fan nomi</td><td>Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)</td><td>Mustaqil ta’lim (soat)</td><td>Jami (soat)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Turizm va rekreatsiya geografiyasi</td><td>60</td><td>60</td><td>120</td></tr>
</table>

2. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o‘qitishdan maqsad – Turizm geografiyasi fanlarining tadqiqot ob’ektini turizm tushunchasi, turizm maqsadlari va uning asosiy turlari va ko‘rinishlarini ilmiy asosda tahlil qilish. Turizmning geografik xususiyatlari, o‘rganish tarixi va uning mintaqalardagi xududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari hamda xalqaro turizm geografiyasi va O‘zbekistonda turizm geografiyasini talabalarga tushuntirishdan va kelgusida ilmiy yo‘nalish berishdan iborat. Shuningdek, mazkur fan geografiya ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavriat buyurtmachi hisoblanuvchi umumta`lim muassasalariga iqtisodiy va ijtimoiy geografiya fanlaridan darslarni o`tishda shu soha bo‘yicha to‘la qonli bilim ko‘nikmasiga ega bo‘lgan kadrlarni tayyorlashga o‘z mazmuni bilan xizmat qiladi.

Fanning vazifasi – talabalarda fanning nazariy va amaliy masalalarini shuningdek, turizm va turistning maqsadlarini aniqlab olishi, turizmning tashkiliy tuzilishi va asosiy kategoriyalarini bilib olish, turistik industriya va unga bo‘lgan talablarni o‘rganish, turizm klassifikatsiyasini aniqlab olish, turistik industriya va unga bo‘lgan talablarni o‘rganish, turizm marshrutlari va turizm destinatsiyasini bilishi, turizmning regional xususiyatlarini o‘rgatishdan iborat.

II. Asosiy qism (ma’ruza mashg‘ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Kirish. Turizm va rekreatsiya geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari

Turizm geografiyasi fanlarining, xususan iqtisodiy va ijtimoiy geografiyaning tadqiqot ob’ekti. Turizm tushunchasi, turizm maqsadlari va uning asosiy turlari va ko‘rinishlari. Turizmning geografik xususiyatlari, o‘rganish tarixi va uning mintaqalardagi xududiy tarkibi, yuksalish bosqichlari. Turizm geografiyasining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.

Turizm geografiyasining tarixi va rivojlanishi.

Mazkur fanning paydo bo‘lishi va rivojlanish tarixini ba’zi ilmiy adabiyotlarda (Unitsiker, Mariotti va h.k.) o‘ziga xos tarixiy bosqichlar, M.V.Sokolova turizm tarixini keng ko‘lamli tadqiq etib 4 bosqichga (Qadimgi sayohat, O‘rta asr yurishlari va sayohatlar, Yangi davr turizmi rivojlanishi va XX asr turizmi). Yevropa, Amerika, Osiyo, Afrika turizmining shakllanishi, Sharq va G`arb sivilizatsiyasi, Buyuk Ipak yo‘li, Temur va temuriylar davrida sayyohlikning rivojlanishi, dastlabki turistik sayohatlar savdo sotiq maqsadlarida vujudga kelgan.

Turizm turlari va uning klassifikatsiyasi

Jahon mamlakatlarida turistik resurslarining geografik joylashuvi va uning milliy iqtisodiyotga qo‘shayotgan hissasi. Turizm kam xarajatli va katta daromad manbai ekanligi, sanoat, infra tuzilma, turistik mahsulotlar, turistik resurslar, milliy parklar. Tabiiy turistik resurslari, ekoturistik landshaft, tog‘, g‘or, soxil, suv va boshqa turizm turlari. Madaniy turistik resurslar, tarixiy, arxetektura, arxeologiya, etnografik va boshqa turizm turlari. Evropa, Amerika, Osiyo, Afrika, Avstraliya va Okeaniya mintaqalarida xalqaro turizmning

hissasi. Jahon turistik resurslari va uning geografik xususiyatlari hamda xududiy taqsimot. Halqaro turizm statistikasi. Ish yuzasidan safarga chiqish (geografiya delovogo turizma), diniy turizm geografiyasi hamda sog'liqni tiklash va sog'lomlashtirish turizmi

Turizmni rivojlantirish omillari

Jahondagi xalqaro turistik tashkilotlarining maqsadi va vazifalari. Tabiiy resurs va uning muhofazasida turizmning ahamiyati. Jahon xujaligida tutgan roli, Dunyoning rivojlangan turistik shaharlarida turistik infratuzilma va turindustriyaning rivojlanishi. Turizm ko'p tarmokli sohalarga aloqadorligi, turizmning asosiy tushunchasi, rivojlanish boskichlari va omillari

Turizm destinatsiyasi

Destinatsiya" so'zining ingliz tilidan tarjimasi – "Destination" – "joy, belgilangan joy, makon" ma'nosini anglatadi. "Turistik destinatsiya" termini Leyper tomonidan 1980 yillarning o'rtasida kiritilgan. Hozirda destinatsiya – bu ma'lum chegaraga ega bo'lgan, turistlar keng ko'lamli guruhini jalb eta oladigan va ularning talablarini qondira oladigan geografik hudud hisoblanadi.Turizm destinatsiya tushunchasi, ta'rifi, geografik xususiyatlari, turizm bozori, turistik manzillar va maskanlar. Turistik destinatsiya hosil qiluvchi geografik omillar. Etakchi turistik destinatsiyalar

Ekoturizm

Mazkur fanning paydo bo'lishi va rivojlanish tarixini ba'zi ilmiy adabiyotlarda o'ziga xos tarixiy bosqichlar, Ekoturizm tarixi. Tabiiy va madaniy turistik obyektlar. Tabiat yodgorliklari, ekoturistik resurslar, tabiat tomonidan yaratilgan turistik maskanlar, inson kuli bilan yaratilgan turistik resurslar, binolar, boglar, arxitektura yodgorliklari va xokozolar

Jahonning turistik regionlari. Yevropa regioni turizm geografiyasi

Tabiiy va madaniy turistik obyektlar. Tabiat yodgorliklari, ekoturistik resurslar, tabiat tomonidan yaratilgan turistik maskanlar, inson kuli bilan yaratilgan turistik resurslar, binolar, boglar, arxitektura yodgorliklari va xokozolar Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari.Yevropa milliy iqtisodiyotning yuksalashda turizmning ahamiyati. Tarmoqning iqtisodiy, ijtimoiy va siyosiy jihatdan tutgan roli. Evropa mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, Fransiya, Ispaniya, GFR, Buyuk Britaniya, Skandinaviya, Apenin, Pereney davlatlarida turizmning rivojlanishi.

Amerika regioni turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Amerika davlatlarida Iqtisodiyotida turizmning roli, Aholining milliy ananalari, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Jumladan mehnat resurslaridan samarali foydalanishda turizmning o'rni. Amerika mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, AQSH, Braziliya, Kolumbiya, Venesuela, Braziliya davlatlarida turizmning rivojlanishi

Tinch okeani regioni turizm geografiyasi

Geografik o'rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, Osiyo tarakkiyoti va iqtisodiyoti millliy ananalarga boyligi, jaxon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Osiyo mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta'sir etuvchi geografik omillar, Yaponiya, Koreya, Xitoy, Gonkong, Tailand, Indoenziya va Malayziya, Singapur davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi

Osiyo regioni turizm geografiyasi

Geografik o‘rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, Osiyo tarakkiyoti va iqtisodiyoti millliy ananalarga boyligi, jaxon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Osiyo mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta’sir etuvchi geografik omillar, Hindiston, Bangladesh, Pokiston davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi

O‘rta Sharq regioni turizm geografiyasi

Geografik o‘rni va joylashuvi, subregionlari, davlatlar, turistik markazlari, shaharlari Osiyo davlatlarida milliy iqtisodiyotida turizmning usib borishi, Osiyo taraqqiyoti va iqtisodiyoti millliy ananalarga boyligi, jaxon dinlari markazi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Osiyo mamlakatlarining turizmning gurkirab rivojlanishiga ta’sir etuvchi geografik omillar

Afrika regionlari turizm geografiyasi

Afrika dunyoning eng qoloq va ekoturizm imkoniyati yuqori mintaqa sifatida. Milliy boglar, quriqxonalar, qadimiy madaniyat, urf odatlar, yashash tarzi, va milliy Iqtisodiyotida turizmning ahamiyati, Afrika iqtisodiyoti milliy ananalarga boyligi, tabiiy va madaniy turistik resurslarga boyligi, Afrika mamlakatlarining ekoturizmning gurkirab rivojlanishiga ta’sir etuvchi geografik omillar, JAR, Tanzaniya, Kongo davlatlarida turizmning rivojlanishi va usib borishi.

O`zbekistonning turizm imkoniyatlari va salohiyati

Geografik o‘rni va joylashuvi, turistik regionlari, viloyatlar, turistik markazlari, shaharlari. Tabiiy sharoitining turizmdagi ahamiyati, tarixiy va madaniy turistik imkoniyatlari, 7000 dan ortiq turistik obyektlari, Turistik salohiyatining ahamiyati.

O‘zbekistonni turistik rayonlashtirish masalalari

Turistik rayonlashtirish masalalari. Tabiiy, madaniy, ekoturistik rayonlashtirish masalalari, O‘zbekistonda turistik markazlar. 6 ta turistik rayonlar.

Samarqand viloyatining tabiiy va madaniy turistik resurslari

Samarqand turizm hududlari, Samarqandda innovatsion loyihalarni amalga oshirish muammolari. Turistik rayonlashtirish masalalari. Tabiiy, madaniy, ekoturistik rayonlashtirish masalalari, Uzbekistonda turistik markazlar.

III. Amaliy mashg‘ulotlar bo‘yicha ko‘rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg‘ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Turizm va rekreatsiya geografiyasining predmeti, obyekti, maqsad va vazifalari.;
2. Turizm turlari va uning klassifikatsiyasi;
3. Turizmni rivojlantirish omillari;
4. Turizm destinatsiyasi;
5. Xalqaro turizm tarixi va rivojlanishi;
6. Ekoturizm
7. Jahonning turistik regionlari, Yevropa regioni turizm geografiyasi
8. Amerika regioni turizm geografiyasi;
9. Tinch okeani regioni mamlakatlari turizm geografiyasi;
10. Osiyo regioni mamlakatlari turizm geografiyasi;
11. O‘rta Sharq regioni turizm geografiyasi;
12. Afrika regionlari turizm geografiyasi;
13. O‘zbekistonning turistik rayonlarini ajratish va kontur kartaga tushirish
14. O‘zbekistonning madaniy turistik resurslarini kontur kartaga tushirish

15. Samarqand viloyatining tabiiy va madaniy turistik resurslari

Amaliy mashg‘ulotlarda mavzularga oid amaliy topshiriqlar bajarish, jadval va diagrammalar to‘ldirish, atlas va yozuvsiz xaritada amaliy topshiriqlar bajarish, masalalar yechish, amaliy kuzatish, o‘lchash, meteorologik asboblar bilan ishlash amallari bajariladi.

IV. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Auditoriyadan tashqari vaqtda bajariladigan mustaqil ishlar quyidagi turlarda amalga oshirilishi tavsiya etiladi:

- Mavzuni og‘zaki bayon qilish;
- 4 javobli test savoli tayyorlash;
- yozma savol tayyorlash;
- Taqdimot tayyorlash;
- Referat tayyorlash;
- rasmli topshiriq tuzish;
- Ma’lumotlarni jadval ko‘rinishida ifodalash;
- Yozuvsiz xarita bilan ishlash;
- Videorolik tayyorlash;
- Ko‘rgazmali qurol tayyorlash;
- Bir soatlik dars ishanma tayyorlash;
- Krassvord tuzish;
- Xorijiy adabiyotlardan ma'lumotlarni to‘plash, tarjima qilish va tahlil qilish;
- Ha, yo‘q javobli test tuzish;
- Audio dars tayyorlash;
- Internet ma'lumotlarini to‘plash va tahlil qilish;
- Adabiyotlar ro‘yxatini tuzish;

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Kirish. Turizm geografiyasining predmeti, maqsadi va vazifalari,
2. Turizm turlari va klassifikatsiyasi
3. Turizm geografiyasining tarixi va rivojlanishi hamda industriyasi, turizmni rivojlantirish omillari
4. Turizm destinatsiyasi
5. Jahonning turistik regionlari Evropa regioni turizm geografiyasi
6. Amerika regioni turizm geografiyasi
7. Osiyo –Tinch okeani va Janubiy Osiyo regionlari turizm geografiyasi
8. O‘rta Sharq Afrika regioni turizm geografiyasi regioni turizm geografiyasi
9. O`zbekistonning turizm imkoniyatlari va salohiyati
10. O‘zbekistonni turistik rayonlashtirish masalalari
11. O‘zbekistonning turistik resurslari baholash
12. O‘zbekistonning turistik rayonlari tahlil qilish
13. Farg‘ona turistik rayoni SWOT tahlili va turistik kartasini tuzish
14. Turistik rayon imkoniyatini tahlil qilish SWOT tahlili
15. Toshkent turistik rayoni SWOT tahlili va turistik kartasini tuzish
16. Mirzacho`l turistik rayoni SWOT tahlili va turistik kartasini tuzish
17. Zarafshon turistik rayoni SWOT tahlili va turistik kartasini tuzish
18. Turistik rayon kartasini tuzish.

3.	**V. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** **Talaba bilish kerak:** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • Turizm va turist tushunchalarini ta'riflash, ularning ilk ko'rinishlari, jahon turizm tajribasining ilg'or namunalari bilan o'rtoqlashish; turizm va turistning maqsadlarini aniqlab olish; turizmning tashkiliy tuzilishi va asosiy kategoriyalarini bilib olish; turistik industriya va unga bo'lgan talablarni o'rganish; turizm infratuzilmasi haqida ma'lumot olish; turizm turlari va uning asosiy ko'rinishlarini belgilab chiqish; turistik resurslarni tushuntirib berish; turistik tovarlar va mahsulotlar haqidagi tushunchalarni egallash; turistik xizmatlar va servis darajasini takomillashtirish sirlarini ochib berish; turizm marshrutlari va maxsus marshrutlar haqidagi haqida tasavvur va bilimga ega bo`ladi; • "Turizm geografiyasi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida talaba turizm geografiyasi, turlari, rivojlanishi qonuniyatlari ko'nikma va malakagalarga ega bo'ldi
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • *ma'ruzalar; interfaol, keys stadi, munozara* • *interfaol keys-stadilar;* • *diologik yondoshuv* • *SWOT tahlili* • *Wenn diagrammasi* • *Bliz so`rov* • *nilufar guli* • *baliq skleti* • *kim chaqqon* • *blis so`rov* • *blis test va boshqalar*
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va amaliy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, ijod qilish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha amaliy ishni topshirish.
6.	**VIII. Asosiy adabiyotlar** 1.Mirzaev M.A Turizm asoslari o'quv qo'llanma T-2011 2.Tuxliev I va boshqalar Turizm: nazariya va amaliyot. Darslik T-2010 3.Mamatqulov X.M. Xalqaro turizm.-Samarkand, 2012 4.Usmonov M. Turizm geografiyasi.(o`quv qo`llanma)-Samarqand, 2019. **IX. Qo'shimcha adabiyotlar** 1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2022 — 2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-sonli Farmoni. // Xalq so'zi. 29 yanvar 2022 yil. 2. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021, - 464 b. 3. Komilava F.K Xalqaro turizm bozori. O'quv qo'llanma T-2011 4. Usmonov M.R.,Jumaboev T.J.,SHerxolov O. Turizm geografiyasi 1-2 qism.-Samarqand, 2013 5. Mironenko N.S., Tvedoxlebov I.T. "Rekreatsionnaya geografiya" -M. MGU 1981. 6. Zokirov S.S., Boltaev M.J. "Kraevedenie i ekonomika turizma" -T. 2001. 7. Mardonov B.B Xizmat ko'rsatish sohasi va aholi bandligi. Monografiya T-2013

	8. Safarov B.SH Turistik xizmatlar bozori. O'quv uslubiy qo'llanma Samarqand-2014\
	O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI
	1. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida. (O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017 y., 6-son, 70-modda)
	2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 - yil 6 – noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim - tarbiya va ilm - fan sohalarini rivojlantirish chora tadbirlari to'g'risida" gi PF - 6108 - son farmoni.
	Axborot manbaalari
	3. http://www.edu.uz–O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi sayti.
	4. http:www.uzedu.uz – O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi sayti.
	5. http://www.gov.uz– O'zbekiston Respublikasi xukumati portali.
	6. www.pedagog.uz
	7. www.apkpro.ru/content/view
	8. www.prometeus.nsc.ru/contents/books/slasten
	9. www.relarn.ru/conf/conf2007
	10. http://vilenin.narod.ru/Mm/Books/
	11. http://www.allmath.ru/
	12. http://www.ziyonet.uz/
	13. http://window.edu.ru/window/www.astronet.ru
	14. t.me/geograflar_kutubxonasi - geografiya faniga oid ilmiy adabiyotlar kanali
7.	Fan dasturi Samarqand davlat pedagogika instituti o'quv-uslubiy kengashining 2025 yil "___" _______________ ____-son bayonnomasi bilan ma'qullangan
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar va dastur mualliflari:**
	B.B. Musayev – Samarqand davlat pedagogika instituti Geografiya kafedrasi v.b. dotsenti.
9.	**Taqrizchilar:** O.I.Sherxolov – Samarqand davlat pedagogika instituti Geografiya kafedrasi v.b. dotsenti (ichki). Ibragimov I.Z. – Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti professori (tashqi).

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan 2025-yil uchun tasdiqlangan xalqaro e'tirof etilgan tashkilotlarning (Quacquarelli Symonds World University Rankings, Times Nigher Education, Academic Ranking of World Universities) reytingida 98 o'rinni egallagan Moskva davlat universitetning geografiya fakulteti Rekretsiya va turizm geografiyasi yo'nalishi («Rekretsiya va turizm geografiyasi ») dasturi tahlil qilinib ushbu asosda fan dastur ishlab chiqildi.

"Turizm va rekreatsiya geografiyasi" fanining dasturi tayyorlandi https://www.geogr.msu.ru/education/vo/prog_distc/programs_3xx/bak_G/b_G_rgit_Turistsko-rekreatsionnoe_proektirovanie_2022.pdf

Fan dastur Tabiiy fanlar fakultetning 2025-yil 23-apreldagi 2- sonli farmoyish bilan tuzilgan ishchi guruh tomonidan maqullangan.

Tuzuvchi: **B.M.Musayev**

Kafedra mudiri: P.A.Kamroyeva

Fakultet dekani: L.Mirzayev

O‘quv-ishlar bo‘yicha prorektor: N.H.Musulmonov

Samarqand davlat pedagogika instituti "Geografiya" kafedrasi v.b. dotsenti B.M.Musayev tomonidan tayyorlangan "Turizm va rekreatsiya geografiyasi" o'quv fan dasturiga

TAQRIZ

Bugungi kunda jahon aholisining sayyohlik sohasiga bo'lgan qiziqishlari yildan-yilga ortib borayotganligi, ayniqsa, turizmning eng jozibador turi – ekoturizmga bo'lgan munosabatning tubdan o'zgarishiga va bu madaniy hordiq chiqarish zaruriyatiga aylanayotganligi undan olinayotgan daromadlar miqdorining doimiy o'sishiga, moliyaviy jarayonlar faollashuvi harakatlantiruvchi vositalardan biri sifatida shakllanishiga sezilarli darajada ta'sir ko'rsatmoqda. Mazkur fan dasturi ya'ni Turizm va rekreatsiya geografiyasi fani tabiiy geografiya fanlar tizimi tarkibiga kiruvchi o'quv fani hisoblanadi. Bu fan talabalarga Turizmning paydo bo'lishi, Turizm va rekreatsiya geografiyasi tuzilishi va uning ichki tuzilishi, Turizm va rekreatsiya geografiyasi paydo bo'lgandan bugungi davrga qadar yuz bergan va yuz berayotgan ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarni, Turizm va rekreatsiya geografiyasi hosil bo'lish bosqichlari, ularning natijasida kelib chiqayotgan jarayonlarni o'rgatadi va bu haqidagi bilimlarni berishga xizmat qiladi.

Ushbu fan dasturi Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda eng yangi bilim va ma'lumotlarga tayangan holda Turizm va rekreatsiya geografiyasi taraqqiyotidagi o'rni va ahamiyati, jamiyatda sodir bo'ladigan o'zgarishlar Turizm va rekreatsiya geografiyasi shakllanishi va rivojlanishining geografik asoslari haqida bilimlar berish. Turizm va rekreatsiya geografiyasi baholashni hamda uning asoslarini tahlil qiladi. Jamiyatning rivojlanishida Turizm va rekreatsiya geografiyasining o'rni, ularning tuzilishi, rivojlanishi va geografik xususiyatlarini ochib berishga qaratiladi. Mazkur kurs yer yuzasi Turizm va rekreatsiya geografiyasi taraqqiyoti va unda turizm xizmatlari ahamiyatini o'rganishga qaratilgan.

"Turizm va rekreatsiya geografiyasi" ijtimoiy va iqtisodiy geografiyaning nazariy asoslarini to'liq qamrab olgan va har bir mavzu bo'yicha talabalar egallashi lozim bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar keltirib o'tilgan bo'lib, dasturning amaliy mashg'ulot qismi bakalavrlarning nazariy jihatdan egallagan bilimini amaliy mustahkamlashga qaratilgan mavzularni o'z ichiga oladi. Berilgan metodik tavsiyalar amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ta'lim topshiriqlarini tashkil etish va o'tkazish talablariga javob beradi.

Ushbu fan dasturi Malaka talablari asosida yozilgan, o'quv rejalariga to'liq mos keladi. Ushbu namunaviy fan dasturi 60111000 – Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari ta'lim yo'nalishi bakalavr talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, fan dasturni nashr etishga loyiq deb hisoblayman.

Samarqand davlat pedagogika instituti Geografiya kafedrasi v.b dotsenti. **O.I.Sherxolov**

TABIIY FANLAR FAKULTETI

Samarqand davlat pedagogika instituti "Geografiya" kafedrasi v.b. dotsenti B.M.Musayev tomonidan tayyorlangan "Turizm va rekreatsiya geografiyasi" o'quv fan dasturiga

TAQRIZ

Bugungi kunda jahon aholisining sayyohlik sohasiga bo'lgan qiziqishlari yildan-yilga ortib borayotganligi, ayniqsa, turizmning eng jozibador turi – ekoturizmga bo'lgan munosabatning tubdan o'zgarishiga va bu madaniy hordiq chiqarish zaruriyatiga aylanayotganligi undan olinayotgan daromadlar miqdorining doimiy o'sishiga, moliyaviy jarayonlar faollashuvi harakatlantiruvchi vositalardan biri sifatida shakllanishiga sezilarli darajada ta'sir ko'rsatmoqda. Mazkur fan dasturi ya'ni Turizm va rekreatsiya geografiyasi fani tabiiy geografiya fanlar tizimi tarkibiga kiruvchi o'quv fani hisoblanadi. Bu fan talabalarga Turizmning paydo bo'lishi, Turizm va rekreatsiya geografiyasi tuzilishi va uning ichki tuzilishi, Turizm va rekreatsiya geografiyasi paydo bo'lgandan bugungi davrga qadar yuz bergan va yuz berayotgan ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarni, Turizm va rekreatsiya geografiyasi hosil bo'lish bosqichlari, ularning natijasida kelib chiqayotgan jarayonlarni o'rgatadi va bu haqidagi bilimlarni berishga xizmat qiladi.

Ushbu fan dasturi Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda eng yangi bilim va ma'lumotlarga tayangan holda Turizm va rekreatsiya geografiyasi taraqqiyotidagi o'rni va ahamiyati, jamiyatda sodir bo'ladigan o'zgarishlar Turizm va rekreatsiya geografiyasi shakllanishi va rivojlanishining geografik asoslari haqida bilimlar berish. Turizm va rekreatsiya geografiyasi baholashni hamda uning asoslarini tahlil qiladi. Jamiyatning rivojlanishida Turizm va rekreatsiya geografiyasining o'rni, ularning tuzilishi, rivojlanishi va geografik xususiyatlarini ochib berishga qaratiladi. Mazkur kurs yer yuzasi Turizm va rekreatsiya geografiyasi taraqqiyoti va unda turizm xizmatlari ahamiyatini o'rganishga qaratilgan.

"Turizm va rekreatsiya geografiyasi" ijtimoiy va iqtisodiy geografiyaning nazariy asoslarini to'liq qamrab olgan va har bir mavzu bo'yicha talabalar egallashi lozim bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar keltirib o'tilgan bo'lib, dasturning amaliy mashg'ulot qismi bakalavrlarning nazariy jihatdan egallagan bilimini amaliy mustahkamlashga qaratilgan mavzularni o'z ichiga oladi. Berilgan metodik tavsiyalar amaliy mashg'ulotlar va mustaqil ta'lim topshiriqlarini tashkil etish va o'tkazish talablariga javob beradi.

Ushbu fan dasturi Malaka talablari asosida yozilgan, o'quv rejalariga to'liq mos keladi. Ushbu namunaviy fan dasturi 60111000 – Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari ta'lim yo'nalishi bakalavr talabalari uchun mo'ljallangan bo'lib, fan dasturni nashr etishga loyiq deb hisoblayman.

Sharof Rashidov nomidagi

Samarqand davlat universiteti

"Ijtimoiy-iqtisodiy geografiya"

kafedrasi proffesori: **L.Z.Ibragimov**